

«Από τη στάχτη
θα αναγεννηθεί
το Κ.Κ.Ε.»

N. Ζαχαριάδης



ΝΕΑ ΑΝΑΤΟΛΗ

Προλετάριοι όλων των χωρών
καταπιεζόμενα έθνη και λαοί
ενωθείτε!



Όργανο της Κ.Ε. της Οργάνωσης για την Ανασυγκρότηση του Κ.Κ.Ε.

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 55 ΤΗΛ. 5241058 ΧΡΟΝΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 3 ΑΠΡΙΛΗ 1987 ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 40 ΔΡΧ. 30

Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ

ΚΑΛΟΣΤΗΜΕΝΗ ΠΡΟΒΟΚΑΤΣΙΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΕΠΙΤΑΧΥΝΘΕΙ Η ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΟΣΧΑ

Στο προηγούμενο φύλλο της «Ν.Α.» γράφαμε:
«Ο ρωσοαμερικανικός ανταγωνισμός στην Κύπρο, αλλά και στην περιοχή Στενών - Αιγαίου δεν μπορεί να μην εκδηλώνεται με όλο και πιο βίαιο και ανοιχτό τρόπο. Τα αντίθετα στρατόπεδα δεν μπορεί να μην εκδηλώνονται. Η Ελλάδα και η Τουρκία με τις σωβινιστικές κυβερνήσεις τους δεν μπορεί παρά να τοποθετούνται πια στη μια ή στην άλλη πλευρά αυτού του ανταγωνισμού».

Η τελευταία μεγάλη οξύνση των Ελληνο - Τουρκικών σχέσεων στο Αιγαίο, δεν ήταν τίποτα άλλο από μια ανοιχτή και βίαιη έκφραση αυτού του Ρωσοαμερικανικού ανταγωνισμού. Αντιπαράθετος στον αντιτουρκικό σωβινισμό της αστικής τάξης, τον πραγματικό διεθνισμό της εργατικής τάξης, είμαστε (ποχρεωμένοι) μέσα από τα ίδια τα γεγονότα να δούμε την ειδική μορφή που πήρε αυτός ο ανταγωνισμός στην τελευταία κρίση στο Αιγαίο και τις ειθύνες των σωβινιστικών κυβερνήσεων σ' Ελλάδα και Τουρκία.

Ο ΡΩΣΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΑΙ- ΓΑΙΟ

Δεν είναι τα πετρέλαια, που κάνουν το αιγαίο κέντρο του ανταγωνισμού των υπερδυνάμεων, αλλά η εξαιρετικής σημασίας στρατηγική του θέση.

Τα Στενά και το αιγαίο είναι η μοναδική έξοδος του ρωσικού στόλου της Μαύρης θάλασσας στη Μεσόγειο. Αλλά ταυτόχρονα και η μόνη είσοδος του αμερικανικού στόλου στη Μαύρη Θάλασσα. Αυτό καθορίζει την τεράστια στρατηγική τους σημασία. Ο έλεγχος του αιγαίου και των στενών των Δαρδανελίων είναι τεράστιας σημασίας για τις υπερδυνάμεις. Από στρατηγική άποψη, όποια υπερδύναμη ελέγχει τα στενά μπορεί να εμποδίσει το πέρασμα του αντίπαλου στόλου. Και αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τον ρωσικό στόλο που χωρίς τον έλεγχο των στενών δεν θα μπορούσε να βγει στην Μεσόγειο.

Τα στενά τα έχει η Τουρκία. Και

η Τουρκία είναι στο ΝΑΤΟ με ιδιαίτερα φιλικές σχέσεις με τις ΗΠΑ. Με την τελευταία συμφωνία για τις βάσεις, οι στρατοκράτες της Άγκυρας ακολούθησαν την Αμερικανική στρατηγική των ΗΠΑ. Αποτελούν σήμερα το κύριο στήριγμα τους στην περιοχή.

Η Ελλάδα στον σχεδιασμό του ΝΑΤΟ έχει τον ρόλο της στήριξης στην Τουρκία και την σύνδεση των σταθμών διοικήσεων του ΝΑΤΟ στην Ευρώπη με την Τουρκία.

Είναι σαφές ότι με την Ελλάδα έξω από το ΝΑΤΟ, η Τουρκία μένει απομονωμένη στην περιοχή και σε περίπτωση που η Ελλάδα ταχθεί τελικά στο πλευρό του σοσιαλϊμπεριαλισμού, ολοκληρώνεται η περικύκλωση της Τουρκίας από το τρίγωνο Βουλγαρία - Ελλάδα - Σιρία.

Αυτό είναι το στρατηγικό σχέδιο του σοσιαλϊμπεριαλισμού στην περιοχή για τον έλεγχο των Στενών. Τι είναι αυτό που ρίχνει σήμερα τον ανταγωνισμό των υπερδυνάμεων στο αιγαίο;

Είναι η οξύνση των Ελληνοαμε-

ρικανικών σχέσεων που απορεί από την ολόένα και μεγαλύτερη σύσφιξη των δεσμών της χώρας με την Ρωσία. Κάτω από την φιλορωσική πολιτική του Α. Παπανδρέου.

Αυτός είναι ο νέος παράγοντας στην περιοχή, που αναστρέφει συσχετισμούς και διαμορφώνει μια

βαλής της αστικής τάξης στην Ελλάδα.

Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ

Κάτω απ' αυτό το πλαίσιο του ανταγωνισμού των υπερδυνάμεων ξετυλίχθηκε η τελευταία κρίση στο

σκέπει απόφαση για την παράδοση στην Τουρκική Εταιρεία Πετρελαίων, αδειών έρευνας και εμπορεύσεως σε περιοχές του αιγαίου έξω από τα χωρικά ύδατα της Τουρκίας. Η χορήγηση αυτών των αδειών, ήταν απάντηση, σε αντίστοιχες άδειες που ήδη είχε δώσει η χουλι-

ΕΡΟΤΥΠΙΑ

Αδέσμευτη Εφημερίδα

Αρ. φύλλου 3.500 Έτος 12 - Δρ. 50



«Θα κλείσω
τις βάσεις»
ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗ
«Στέλνω τον
Παπούλια
στον Ζίβκοφ»

Ο ΛΑΟΣ ΔΕΝ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΟΥΣ ΠΑΤΡΙΣΤΟΚΑΠΗΛΟΥΣ

Στο ήδη τεταμένο από τους τυχοδιωκτικούς χειρισμούς της κλίμας Παπανδρέου κλίμα συμβάλλανε αποφασιστικά οι κάθε λογής αντιδραστικοί, φασίστες, αστοί, σωβινιστές, δυνάμεις τις «πρόδου» και της «αλλαγής», «αριστεροί», και δεξιοί, παπάδες, θεοφοβούμενοι και μη. Δεν ακούστηκαν καμιά παραφωνία από ποιθενά. Όλοι είχαν μάθει πολύ καλά και λέγανε με νέα λόγια αυτό το χιλιεπιστημένο παμπάλαιο και πολύ βρώμικο τροπάριο του σωβινισμού, του «αδικούμενου Μεγάλου Ελληνικού Έθνους» των «απολιτιστών και βάρβαρων μεμετηδών» της «Μεγάλης Ιδέας».

Σενάρια μελοδραματικά παίζονταν καθημερινά στον αστικό, φασιστικό και «αριστερό» τύπο με πρωταγωνιστές επώνυμους «πατριώτες» πολιτικούς, αλλά και ανθρώπους του λαού, που τους θυμούνται μόνο όταν τους χρειάζονται και χρησιμοποιούν τον αισθηρητισμό τους και την περηφάνειά τους.

Όλοι μιλούσαν συνέχεια για το δίκαιο της ελληνικής πλευράς και για την προκλητικότητα των Τούρκων ξεπερνώντας ο ένας τον άλλο σε φανατισμό χωρίς κανείς να κάνει τον κόπο να αποδείξει με επιχειρήματα το δίκαιο των μεν ή το άδικο των δε. Ποιθενά δεν παρουσιάστηκαν οι πραγματικές θέσεις των δύο πλευρών και τα γεγονότα και οι δηλώσεις δεν έλεγαν παρά ελάχιστα την αλήθεια, δηλαδή διαστρέβλωναν κατάφορα την πραγματικότητα.

Κανείς σχεδόν δεν ενδιαφέρθηκε να εξηγήσει στον ελληνικό λαό τους λόγους που μας οδήγησαν σ' αυτή την κατάσταση, τι σημαίνει υφαλοκρηπίδα, ποιά σχέση έχει αυτή με την εθνική ανεξαρτησία μιας χώρας και κατά πόσο μπορεί να δικαιολογηθεί πόλεμος.

Κανένας δεν αναφέρθηκε στις πραγματικές πολιτικές αιτίες της κρί-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 2

νή κατάσταση στο Αιγαίο, στα Βαλκάνια και πανκόσμια.

Ένας πόλεμος αναίρεσε σε Ελλάδα και Τουρκία αυτή τη στιγμή θα ήταν έξω από τα άμεσα συμφέροντα του Αμερικανικού ιμπεριαλισμού γιατί θα αναστρέφει de facto την σημερινή κατάσταση, διασπώντας την νοτιοανατολική πτέρυγα του ΝΑΤΟ.

Από την άλλη πλευρά ένας τέτοιος πόλεμος τώρα θα ήταν αντίθετος προς τα άμεσα συμφέροντα του σοσιαλϊμπεριαλισμού, γιατί θα έβαζε ζήτημα κλεισίματος των στενών, την στιγμή που σήμερα οι ρώσοι δεν είναι έτοιμοι για μια πολεμική αναμέτρηση στο αιγαίο.

Αυτό που σήμερα οι ρώσοι (ιμπεριαλιστές θέλουν είναι να διασπασούν το ΝΑΤΟ στην περιοχή πολιτικά μέσα από την συνεχή οξύνση και την κλιμάκωση της αντιπαράθεσης της Ελλάδας και της Τουρκίας. Και σ' αυτή τους την πολιτική έχουν ένα μεγάλο ατού. Την φιλορωσική σωβινιστική κλίμα Παπανδρέου που βρίσκεται επικε-

κνή κυβέρνηση του Ανδρουτσόπουλου σε ξένες εταιρείες.

Μετά από σειρά διακοινώσεων, οι δύο χώρες συμφώνησαν τον Μάη του '74 να κάνουν διαπραγματεύσεις για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας με βάση την σύμβαση της Γενεύης του 1958.

Τον επόμενο μήνα γίνεται η εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο και η πολιτική αλλαγή στην Ελλάδα.

Το πρόβλημα της υφαλοκρηπίδας ξαναμπναινει από την Κυβέρνηση Καραμανλή τον Γενάρη του '75, όταν προτείνει στην Τουρκία, την από κοινού παραπομπή της υπόθε-

σης στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Η Τουρκία δέχεται την Ελληνική πρόταση και ξεκινά διαπραγματεύσεις σε υπουργικό επίπεδο. Οι διαπραγματεύσεις καταλήγουν σε αποτυχία.

Για να σφάσσει τον Αύγουστο του 1976, όταν το «Χόρα» πραγματοποιεί σεισμικές έρευνες στην ανισθητόμενη υφαλοκρηπίδα, με την γνωστή τότε κρίση στις Ελληνο - Τουρκικές σχέσεις.

Η Ελλάδα κάνει προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, το οποίο εκδίδει την απόφαση 395, με την οποία καλεί τα δύο μέρη να δείξουν αυτοσυγκράτηση, να επαναλάβουν τις διαπραγματεύσεις και να αναμείνουν την σύμβαση που θα έκανε το Διεθνές Δικαστήριο.

Στο Δικαστήριο της Χάγης η Τουρκία δεν εμφανίζεται και με υπόμνημά της απέρριπτε την αρμοδιότητά του.

Το δικαστήριο της Χάγης απορρίπτει το αίτημα της Ελλάδας για λήψη προσωρινών μέτρων εναντίον στην Τουρκία, αλλά αναγνωρίζει ότι η δραστηριότητα του Χόρα, δεν δημιουργεί δικαιώματα υπέρ της Τουρκίας. Ταυτόχρονα αν και απέρριπτε τις απόψεις της Τουρκίας για αναρμοδιότητα γενικά του Διεθνούς Δικαστηρίου, το ίδιο δεν ήταν σε θέση να διεθετήσει το ζήτημα έτσι όπως τοποθετούνταν από τα αντίδικα μέρη (Δες το άρθρο μας για την υφαλοκρηπίδα).

Το Νοέμβριο του 1976, υπογράφεται το πραχτικό της Βέρνης με βάση το οποίο: «Τα δύο Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση όπως απόσχουν πάσης πρωτοβουλίας ή πράξεως σχετικής προς την υφαλοκρηπίδα του αιγαίου, η οποία θα ηδύνατο να παρενοχλήσει την διαπραγμάτευση» (άρθρο 6) και: «Τα δύο Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση όπως, καθ' όσον αφορά τις τας διμερείς των σχέσεις, απόσχουν πάσης πρωτοβουλίας ή πράξεως η οποία θα έτεινε να μειώσει το κύρος του ετέρου» (άρθρο 7).

Τον Μάρτη του 1978, με πρωτοβουλία του Ετζεβίτ γίνεται στο Μοντσαί η συνάντηση Καραμανλή - Ετζεβίτ. Στο κοινό ανακοινωθέν αναφέρεται: «Απεφάσισαν να συνεχίσουν τον διάλογο αυτό σε προσεχή συνάντηση, με την πεποίθηση ότι με ένα τέτοιο διάλογο θα μπορούσαν να ρθασούν σε πραχτικά αποτελέσματα, προς όφελος των δύο εθνών, και να ανοίξουν τον δρόμο για συγκεκριμένες λύσεις στα διάφορα προβλήματα που διαταράσσουν τις ελληνοτουρκικές

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 5

ΠΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΙΕΤΑΙ
Η ΟΑΚΚΕ ΣΤΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΤΗΣ ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑΣ

Άρθρο στη σελ. 3

ΠΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΙΕΤΑΙ Η ΟΑΚΚΕ ΣΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑΣ

Έχουν δικαίωμα και οι δύο χώρες στο Αιγαίο

Πολλοί σφιντιστές, πολεμοχαρείς και τουρκοφάγοι, ιδιαίτερα εκείνοι που διαμορφώνουν την κοινή γνώμη μέσα από τις αστικές πατριδοκάπηλες φυλλάδες, στενοχωρήθηκαν που ο λαός μας αντί να καταγίνεται σ' αυτές τις μέρες του «πολεμικού πυρετού» με κατάρτες στον εχθρό και ιαχές για την άμυνα του ιερού εδάφους, προτίμησε ν' αδειάσει το Σούπερ - Μάρκετ.

Δεν σκέφτονται ίσως ότι ποτέ μέχρι τα τώρα λαός δεν κατέστηκε να πολεμήσει για την υφαλοκρηπίδα του.

Ποιά πάθος μπορεί να προκαλέσει μια υφαλοκρηπίδα που είναι τόσο καινούργια και αφηρημένη σαν έννοια όσο είναι ακόμα μακρυνή σαν αντικείμενο κοινωνικής πραγματικότητας.

Η αστική τάξη της χώρας μας κι όλας από την πρώτη κρίση του '74 έχει κρύψει από το λαό όσο μπορεί την έννοια και την πολιτική σημασία αυτού

του όρου. Κι αυτό για να μπορεί όσο γίνεται πιο ανόδινα να ασκεί την σκοτεινή της διπλωματία και τα παζάρια της και να κρύβει τόσο τον ενδοτισμό όσο και την επιθετικότητα της ανάλογα με τις περιστάσεις.

Αν όμως για την **Μαριμαντική** αγωγή αυτό ήταν μια συνθησισμένη αστική παράλειψη για την εποχή Παπανδρέου κατατάξει ένα σκάνδαλο ακριβώς γιατί ολόκληρη η εθνική πολιτική του Παπανδρέου στηρίζεται σ' αυτή την υφαλοκρηπίδα. Γιατί είναι ο Παπανδρέου αυτός που φώναξε και το '74 και το '87 να βεβαιώσουμε το «Χόρα» και να οδηγηθούμε γι' αυτό σ' ένα πόλεμο με την Τουρκία, ανεξάρτητα από το πόσο ψεύτης ήταν και τις δύο φορές σε σχέση με τις πραγματικές των προθέσεις.

Εξηγούμε σε άλλο κεντρικό άρθρο γιατί ο Παπανδρέου ξεκίνησε την κούσια πολεμική του εκστρατεία κουροχολιάζοντας όλη την υδρόγειο και πρώτα απ' όλα το λαό μας. Εδώ απλά θα σημειώσουμε πως αυτή η πολιτική

στηρίζεται προπαγανδιστικά σ' ότι αφορά την χώρα μας σε μια απλή εξίσωση.

Υφαλοκρηπίδα = νησιά του ανατολικού Αιγαίου. Ή αλλιώς: απόπειρα της κυριαρχίας στην υφαλοκρηπίδα του ανατολικού Αιγαίου = κίνδυνος Τουρκοποίησης των νησιών.

Σ' αυτή την εξίσωση - απατηή στηρίζεται όλη του η πολιτική, που οι στόχοι της δεν είναι ούτε η υπεράσπιση της υφαλοκρηπίδας, ούτε η υπεράσπιση των νησιών, αλλά η προσέδση της χώρας μας στο άρμα του ρώσικου σοσιαλϊμπεριαλισμού.

Αυτή την απάτη θα προσπαθήσουμε να ξεσκεπάσουμε μ' αυτό μας το άρθρο, δίνοντας στους αναγνώστες μας όσο γίνεται πιο συστηματική εικόνα του ζητήματος, της ελληνοτουρκικής διένεξης στο ζήτημα της υφαλοκρηπίδας.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑ

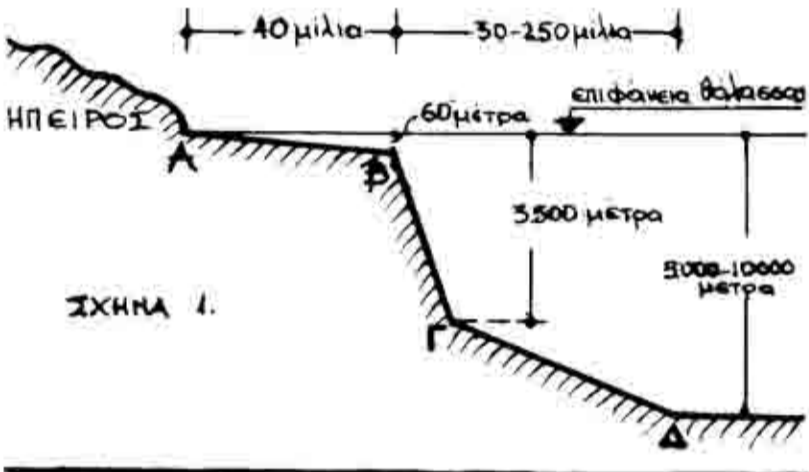
Ας αρχίσουμε από το τι είναι η υφαλοκρηπίδα από φυσική, από οικονομική και από νομική άποψη.

Από φυσική άποψη (Σχ. 1)

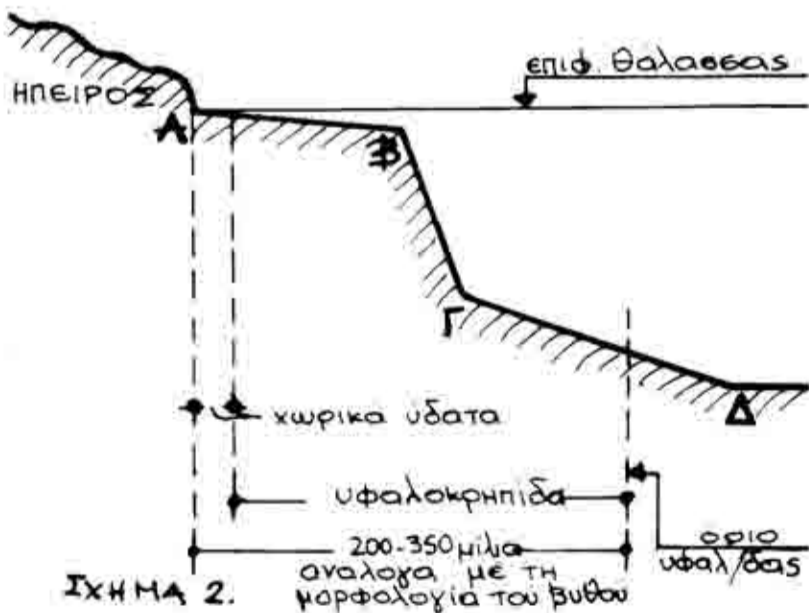
Η υφαλοκρηπίδα είναι η προέκταση των ηπείρων κάτω από τη θάλασσα. Πρώτοι οι γεωγράφοι και οι υδρογράφοι παρατήρησαν την ύπαρξη της πριν και από τις εταιρείες πετρελαίων και ορυχείων, πριν βέβαια και από τους νομικούς.

Στις παραλίες κάθε Ηπείρου παρατηρούμε την παρακάτω εικόνα αν κάνουμε μια τομή καθέτη στην επιφάνεια της θάλασσας που πάει μερικά χιλιόμετρα στο βάθος της γης.

ΑΒ=Υφαλοκρηπίδα από φυσική άποψη



Η υφαλοκρηπίδα από νομική άποψη



Τα νερά δηλαδή είναι πολύ σκληρά στην άκρη της Ηπείρου και για 40 περίπου μίλια προς τα ανοιχτά της θάλασσας, στο τμήμα δηλαδή ΑΒ, του σκίτσου μας φτάνουν στο βάθος μόλις 100 μέτρων. Σαφνικά απότομα στο σημείο Β παίρνουν μια κλίση από 3% έως 40% και φτάνουν στο σημείο Γ που βρίσκεται σε ένα βάθος από 3000 - 3500 μέτρα. Μετά από Γ έως τον πυθμένα του Ωκεανού, μέχρι δηλαδή το σημείο Δ πάμε με μια μικρότερη κλίση από 1% έως 40%. Από το Δ και πέρα ο βυθός είναι περίπου επίπεδος και σηκώνεται μόνο στη μέση του Ωκεανού σχηματίζοντας χαμηλές οροσειρές.

Το τμήμα ΑΒ είναι η υφαλοκρηπίδα.

Το τμήμα ΒΓΔ λέγεται υφαλοκρηπίδα.

Από το Δ και πέρα ονομάζεται

ωκεάνεια πεδιάδα.

Από νομική άποψη (Σχ. 2)

Αυτή η ανακάλυψη της γεωγραφίας δεν είχε μεγάλη σημασία για την οικονομία για πολλά χρόνια μέχρις ότου δηλαδή μπόρεσε η τεχνολογία να σκάψει για πετρέλαιο και άλλα ορυκτά στήνοντας πλατφόρμες στην ανοιχτή θάλασσα. Αυτό ξεκίνησε μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Σήμερα η δυνατότητα για γεωτρήσεις ξεπερνάει κατά πολύ τα 60 μέτρα βάθος όπου φτάνει η υφαλοκρηπίδα. Έτσι λοιπόν τα κράτη που βρέχονται από τη θάλασσα τα τελευταία 40 χρόνια διεκδικούν την αποκλειστικότητα στο δικαίωμα να εκμεταλλεύονται αυτούς τους βυθούς ακόμα και πιο πέρα από τη φυσική τους υφαλοκρηπίδα.

λέγεται υφαλοκρηπίδα έχει δικαίωμα να εκμεταλλευθεί μόνο το κράτος που έχει την κυριαρχία πάνω του. Αν η υφαλοκρηπίδα φτάνει μέχρι τα 200 μίλια από την στεριά τότε αυτή ταιριάζει και με την ζώνη οικονομικής εκμετάλλευσης. Η ζώνη οικονομικής εκμετάλλευσης είναι εκείνη η περιοχή στην οποία το δοσμένο κράτος έχει το δικαίωμα να εκμεταλλεύεται τον πλούτο της θάλασσας από τον βυθό μέχρι την επιφάνεια. Αν η υφαλοκρηπίδα ενός κράτους ξεπερνάει τα 200 μίλια τότε το δοσμένο κράτος από τα 200 μίλια και πέρα μπορεί να εκμεταλλεύεται μόνο το βυθό και όχι τη θάλασσα που είναι από πάνω. Εδώ σημειώνουμε το εξής ότι η υφαλοκρηπίδα και η ζώνη οικονομικής εκμετάλλευσης δεν σημαίνουν κανένα δικαίωμα στην επιφάνεια της θάλασσας. Κάτω δηλαδή από τα διεθνή ύδατα μπορεί να βρίσκεται η υφαλοκρηπίδα ενός κράτους που δεν έχει καμιά κυριαρχία σ' αυτά.

ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑΣ

Όπως ο οικονομικός ρόλος της υφαλοκρηπίδας είναι πρόσφατος, έτσι πρόσφατοι είναι και οι νόμοι που καθορίζουν και το ποιά κράτος την κατέχει.

Το διεθνές δικαίωμα της θάλασσας τα τελευταία χρόνια σε μεγάλο βαθμό έχει ασχοληθεί με το δικαίωμα της υφαλοκρηπίδας. Τα προβλήματα που αντιμετώπισε είναι δύο.

1ον) Ποιά είναι το όριο της υφαλοκρηπίδας κάθε παράκτιας (παράλιας) χώρας σε σχέση με την ανοιχτή θάλασσα.

2ον) Ποιά είναι η οριοθέτηση που πρέπει να γίνεται ανάμεσα σε δύο χώρες που είτε είναι συνέχεια η μία της άλλης, είτε βρίσκονται απέναντι.

Η συζήτηση ανάμεσα στα κράτη και οι αντιθέσεις ιδιαίτερα ανάμεσα στις ιμπεριαλιστικές χώρες και τις χώρες του Τρίτου Κόσμου έδωσαν μια κατάληξη στο πρώτο ζήτημα με μια σειρά κανόνες που προσδιορίζουν τα όρια της υφαλοκρηπίδας κάθε κράτους σε σχέση με τους ωκεανούς και τις ανοιχτές θάλασσες. Οι ιμπεριαλιστές ήθελαν μείωση αυτών των ορίων, οι παράκτιες χώρες του γ' κόσμου ήθελαν επέκταση. Οι συζητήσεις που διάρκεσαν χρόνια στην 3 διεθνή συνδιάσκεψη για το δικαίωμα της θάλασσας κατάληξαν στα όρια της υφαλοκρηπίδας που περιεγράψαμε δηλαδή 200 μίλια το λιγότερο, έως 350 το περισσότερο ανάλογα με την μορφολογία και τη γεωλογική κατάσταση που έχει ο βυθός κάθε ακτής. Αυτό ήταν μια νίκη για τις χώρες του τρίτου κόσμου.

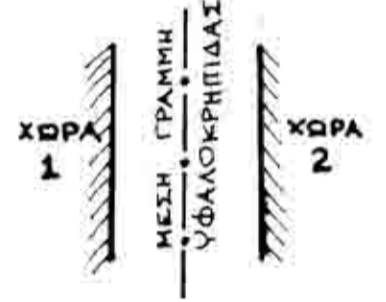
ΕΜΑ ΔΥΣΚΟΛΟ ΣΗΜΕΙΟ: Η ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑΣ

Στο δεύτερο σημείο τα πράγματα δεν έχουν ακόμα κατασταλάξει ακριβώς γιατί το πρόβλημα είναι εξαιρετικά πολύπλοκο και γιατί τα αντιτιθέμενα συμφέροντα προσδιορίζουν ολόκληρες ομάδες κρατών που ζητάγανε την μια ή την άλλη λύση.

Κεντρικό σημείο αυτής της αντίθεσης είναι το ποιά είναι ο ρόλος των νησιών στην οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας. Εκεί χωρίστηκαν

τα κράτη και οι νομικοί τους στην 3η διεθνή συνδιάσκεψη για το δικαίωμα της θάλασσας για να βγει τελικά μια συμβιβαστική και αρκετά ασαφής απόφαση στο άρθρο 83 της Σύμβασης που αποφάσισε η 3η Συνδιάσκεψη για το δικαίωμα της θάλασσας. Ποιά είναι το πρόβλημα και ποιές είναι οι πολιτικές και νομικές κατευθύνσεις που συζητούνται.

Ας πάρουμε μετ' αρχήν την απλή εκείνη περίπτωση όπου γίνεται η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας δύο χωρών που βρίσκονται απέναντι η μία στην άλλη και χωρίζονται από τη θάλασσα, και απέναντι εννοείται λιγότερο από τα 400 μίλια (που είναι το άθροισμα των δύο χωρικών υδάτων και των δύο υφαλοκρηπίδων που επιτρέπονται).



Σ' αυτή την περίπτωση η οριοθέτηση γίνεται με τη μέση γραμμή. Μια γραμμή δηλαδή που το κάθε σημείο της απέχει το ίδιο από τις δύο παραλίες. Σ' αυτό συμφωνούν οι πάντες.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΤΗΝ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ

Τι γίνεται όμως στην περίπτωση που δίπλα στην ακτή της χώρας 2 υπάρχουν νησιά της χώρας 1; Δηλαδή στην παρακάτω περίπτωση:



Σ' αυτή την περίπτωση σύμφωνα με την άποψη που υποστηρίζει δίχως όρους την εφαρμογή της αρχής της μέσης γραμμής ο διαχωρισμός θα πρέπει να γίνει όπως λέει το σχήμα μας.

Που σημαίνει ότι ακόμα κι αν η χώρα 2 είναι τμήμα μιας ολόκληρης Ηπείρου άλλης από εκείνη στην οποία ανήκει η χώρα στην οποία μένει δίχως υφαλοκρηπίδα ενώ η χώρα 1 χώρα 2 δύο νησιά μπορεί να εξασφαλίσει μια υφαλοκρηπίδα ακόμα και παραπάνω από 200 μίλια.

Αυτό οι υποστηρικτές της άλλης άποψης το θεωρούν άδικο γι' αυτό επιμένουν η οριοθέτηση να γίνεται με βάση μόνο μια γενική αρχή, την αρχή της ειθιδικίας (equite) δίχως να καταφεύγουν τα κράτη στην αρχή της μέσης γραμμής, για τον διαχωρισμό της υφαλοκρηπίδας. Όσο όμως είναι αλήθεια ότι σε

μερικές ειδικές περιπτώσεις η αρχή της μέσης γραμμής δε δίνει δίκαια αποτελέσματα, άλλο τόσο είναι σιγουρο από τη μέχρι τα τώρα διεθνή πρακτική ότι δίνει δίκαια αποτελέσματα σε μια μεγάλη πλειοψηφία περιπτώσεων.

Έτσι λοιπόν επικράτησε και στις διεθνείς συμβάσεις και στο γενικό δίκαιο (εθιμικό) η αρχή μέση γραμμή - ειδικές περιπτώσεις όπου οι δύο μέθοδοι μέσης γραμμής ευθιδικίας να χρησιμοποιούνται παράλληλα με ένα τρόπο που να δίνει δίκαια αποτελέσματα.

Αυτό προσδιορίζεται από το άρθρο 83 της Σύμβασης για το διεθνές δικαίωμα της θάλασσας που λέει ότι:

1) Η οριοθέτηση της ηπειρωτικής υφαλοκρηπίδας ανάμεσα σε χώρες που οι ακτές τους είναι συνεχόμενες ή είναι απέναντι η μια στην άλλη γίνεται με τη μέση γραμμή σύμφωνα με το διεθνές δικαίωμα έτσι όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 38 του καταστατικού χάρτη του Διεθνούς δικαστηρίου προκειμένου να καταλήξει σε μια δίκαιη λύση (equitable).

2) Εάν (τα κράτη) δεν καταλήξουν σε μια συμφωνία σε μια λογική προθεσμία τότε καταφεύγουν στις διαδικασίες που προβλέπονται στο τμήμα XV (όπου προβλέπεται η προσφυγή στα διεθνή δικαστήρια).

3) Περιμένοντας το συμπέρασμα της συμφωνίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα εν λόγω κράτη σε ένα πνεύμα κατανόησης και συνεργασίας κάνουν ότι δυνατό για να κλείσουν προσωρινές διευθετήσεις πρακτικού χαρακτήρα και για να μην βάλουν σε κίνδυνο και να μην εμποδίσουν κατά τη διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου την κατάληξη σε οριστική συμφωνία. Οι προσωρινές διευθετήσεις δεν βλάπτουν την τελική οριοθέτηση.

4) Όταν μια συμφωνία μπαίνει σε εφαρμογή ανάμεσα στα ως άνω κράτη, τα ζητήματα που είναι σχετικά με την οριοθέτηση της ηπειρωτικής υφαλοκρηπίδας κανονίζονται σύμφωνα με αυτή την συμφωνία.

Από αυτό το άρθρο που αναφέραμε η παράγραφος 1 που είναι πολύ σημαντική πρέπει να αναλυθεί στους αναγνώστες μας.

Κατ' αρχήν εδώ προσδιορίζεται με σαφήνεια η απαίτηση για μια οριοθέτηση μέσα από συμφωνία ανάμεσα στα δύο (ή και περισσότερα κράτη) δηλαδή μέσα από διαπραγματεύσεις. Αυτό είναι ο τρόπος με τον οποίον έχουν ληθεί μερικές δεκάδες από τέτοιες οριοθετήσεις ανάμεσα σε χώρες. Αυτό δεν είναι καθόλου να κάνει με εκείνη την εθνικιστική κορόνα του Παπανδρέου ότι δεν έχουμε τίποτα να δώσουμε. Μα πριν γίνει μια τέτοια συμφωνία οριοθέτησης δεν έχει κανείς είσοδο. Πριν την οριοθέτηση δεν υπάρχει κυριαρχικό δικαίωμα που εγκαταλείπει κανείς. Ο όρος της **συμφωνίας** σαν μέθοδος διευθέτησης του ζητήματος της οριοθέτησης **προτάσσεται** ακριβώς λόγω της πολυπλοκότητας των παραγόντων που καθορίζουν το δικαίωμα πάνω στην υφαλοκρηπίδα λόγω ακριβώς των παραγόντων της γεωμορφολογίας και γεωλογίας που συνθέτουν την έννοια της και που προτάξαμε στην αρχή του άρθρου μας. Αυτό είναι ο λόγος που η οριοθέτηση των χωρικών υδάτων ανάμεσα σε δύο χώρες δεν προσδιορίζεται με τον ίδιο τρόπο που προσδιορίζεται η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας. Το άρθρο της οριοθέτησης των

χωρικών υδάτων δύο χωρών που είναι συνεχόμενες ή οι ακτές τους είναι απέναντι η μια στην άλλη.

Είναι το εξής **επί 6 μήνες** του '82. Άρθρο 15

Όταν οι ακτές δύο κρατών είναι συνεχόμενες ή απέναντι η μια στην άλλη, ούτε το ένα, ούτε το άλλο από αυτά τα κράτη δεν έχει το δικαίωμα εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία ανάμεσά τους, να επεκτείνουν τα χωρικά τους ύδατα πέρα από τη μέση γραμμή που όλα της τα σημεία έχουν την ίδια απόσταση από τα πιο κοντινά σημεία από τις γραμμές βάσης από τις οποίες μετρείται το πλάτος των χωρικών υδάτων (της αγγαλιτίας ζώνης) καθενιάς από τις χώρες. Αυτή η διεθνή όμως δεν εφαρμόζεται όταν εξ αιτίας της ύπαρξης ιστορικών τίτλων ή άλλων ειδικών συνθηκών είναι αναγκαίο να οριοθετηθούν αλλιώς τα χωρικά ύδατα των δύο κρατών.

Εδώ είναι φανερό ότι η συμφωνία ανάμεσα στα δύο κράτη μόνο σαν εξαιρεση τοποθετείται.

Το δεύτερο σημείο της παρ. 1 του Άρθρου 83 που θέλει διευκρίνηση είναι η θέση ότι η συμφωνία γίνεται σύμφωνα με το διεθνές δικαίωμα έτσι όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 38 του καταστ. χάρτη του Διεθνούς Δικαστηρίου.

Στο άρθρο 38 του Δ. Δικαστηρίου αναφέρονται τα κείμενα του διεθνούς δικαίου που εφαρμόζονται οι πηγές του είναι:

- α) Οι διεθνείς συμβάσεις, είτε γενικές, είτε ειδικές, που καθιερώνουν κανόνες ανοιχτά αναγνωρισμένους από κράτη που έχουν διαφορές.
- β) Το διεθνές έθιμο σαν απόδειξη μιας γενικής πρακτικής που είναι αποδεκτή στα δίκαια.
- γ) Οι γενικές αρχές του δικαίου που αναγνωρίζονται από τα πολιτισμένα έθνη.
- δ) Οι δικαστικές αποφάσεις και το δόγμα των δημοσιολόγων τον πιο αναγνωρισμένους διαφόρων εθνών, σαν βοηθητικό μέσο του προσδιορισμού των κανόνων δικαίου.

Έτσι λοιπόν το άρθρο 83 της Νέας Σύμβασης για το δικαίωμα της θάλασσας παραπέμπει στις πηγές του δικαίου. Ανάμεσα σ' αυτές την πρώτη θέση έχουν οι διεθνείς συμβάσεις. Τέτοια είναι η σύμβαση του 1958 για το δικαίωμα της θάλασσας (δηλαδή η προηγούμενη σύμβαση από την τελευταία του 1982 που έχει και το μεγαλύτερο πραγματικό και νομικό κύρος καθώς συγκεκριμένα τις υπογραφές 120 και πλέον χωρών ενώ αυτή του 58 έφτασε τις 60).

Το άρθρο 6 παράγραφος 1 της σύμβασης του 58 σε σχέση με την οριοθέτηση έχει ως εξής:

1) Στην περίπτωση που η ίδια ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα είναι συνέχεια των εδαφών δύο ή περισσότερων κρατών που οι ακτές τους είναι απέναντι, η οριοθέτηση της ηπειρωτικής υφαλοκρηπίδας ανάμεσα σ' αυτά τα δύο κράτη προσδιορίζεται από συμφωνία ανάμεσα σ' αυτά τα κράτη. Ελλείψει συμφωνίας και εφ' όσον οι ειδικές περιστάσεις δεν δικαιολογούν άλλη οριοθέτηση αυτή γίνεται με τη μέση γραμμή που όλα της τα σημεία έχουν την ίδια απόσταση από τα κοντινότερα σημεία των βασικών γραμμών από τις οποίες μετρείται το πλάτος των χωρικών υδάτων καθενιάς από τα κράτη.

Το ελληνικό υπουργείο εξωτερικών και οι έλληνες συνταγματολόγοι

Η ΟΑΚΚΕ ΣΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 3

γοί δίνουν προτεραιότητα στη σύμβαση του 58 και αναφέρονται διαρκώς στο άρθρο αυτό γιατί εκεί βρίσκουν το επιχειρήμα της πρωτοκαθεδρίας της «μέσης γραμμής» πάνω στις «ειδικές περιστάσεις».

Είναι αλήθεια ότι το άρθρο 83 της σύμβασης του 82 μας πηγαίνει στο άρθρο 6 της σύμβασης του 58 όμως αυτό το άρθρο 83 καταλήγει ότι η οριοθέτηση πρέπει να καταλήγει σε δίκαιη λύση (equitable). Είναι αυτονόητο χωρίς να είναι ειδικός νομομύθος ότι η μέση γραμμή δεν είναι κάτι που βρίσκεται σε αντιπαράθεση με την ευθυδικία, στην οποία υποχρεωνόμαστε στις «ειδικές περιστάσεις». Δεν μπορεί μια δίκαιη λύση (equitable) να πετυχαίνεται με μη δίκαιες μεθόδους.

Το ζήτημα είναι λοιπόν ένα. Η παρουσία των νησιών μιας χώρας δίπλα στην ακτή μιας άλλης χώρας είναι ή όχι ειδική περίπτωση; Δηλαδή που επιβάλλει διαφορετική λύση από τη μέση γραμμή;

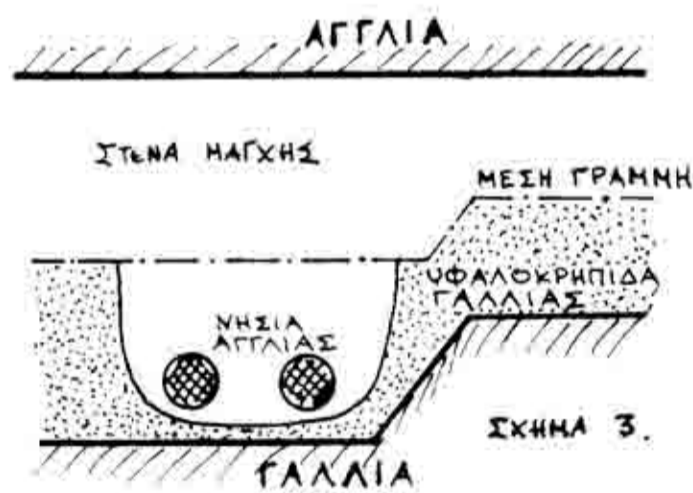
Αν είναι έτσι τότε ούτε η σύμβαση του 82 ούτε αυτή το 58 δε δικαιώνει τη θέση ότι η μέση γραμμή δίνει τη σωστή λύση.

Για να δούμε πως απαντάει σ' ένα τέτοιο ερώτημα το διεθνές εθιμικό δίκαιο ή αλλιώς γενικό διεθνές δίκαιο, δηλαδή η διεθνής πρακτική που έχει πάρει νομική υπόσταση. Οι αποφάσεις των διεθνών δικαστηρίων είναι τμήματα αυτού του εθιμικού δικαίου και αποτελούν ορόσημα στην πορεία της παγιώσης των νομικών αρχών και κανόνων.

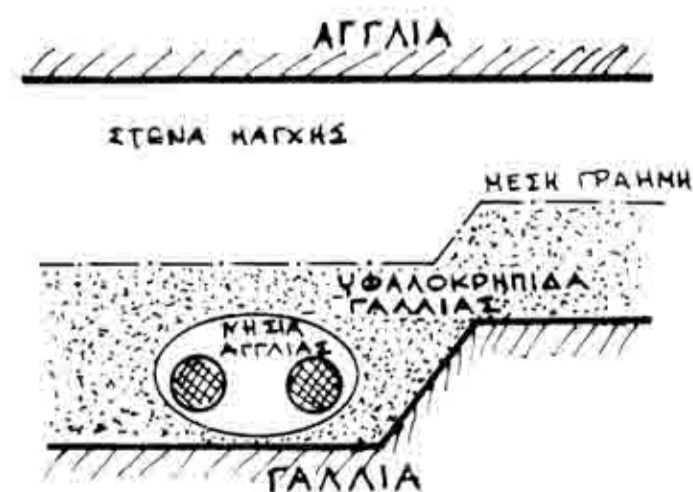
Η ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΓΛΟ-ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ.

Τέτοια είναι η απόφαση του Δικαστηρίου Διαιτησίας Βρετανίας-Αγγλίας για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας ανάμεσα στις δύο χώρες. Αυτές κατόρθωσαν στο διαιτητικό δικαστήριο για να λύσουν τη διαφορά τους στο στενό της Μάγχης, και στον Ωκεανό που ήταν η εξής: (Σχήματα 3,4)

1. ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΓΓΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑΣ



2. ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΑΛΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑΣ



Το Διαιτητικό δικαστήριο έδωσε περισσότερο δίκιο στην Γαλλία ορίζοντας μια γραμμή στο πνεύμα εκείνης που ήθελε η Γαλλία. Να πιο είναι το σκεπτικό της απόφασης στο κρίσιμο σημείο του. Τα νησιά βρίσκονται όχι μόνο στην γαλλική πλευρά της μέσης γραμμής που χαράζεται ανάμεσα στα ηπειρωτικά έδαφος των δύο κρατών, αλλά πρακτικά στο βάθος ενός κόλπου της γαλλικής πλευράς. Είναι αναπόφευκτο ότι η παρουσία αυτών των νησιών στην Μάγχη σε μια τόσο ειδική κατάσταση, σπάει την ισορροπία των γεωγραφικών συνθηκών που θα διαπιστώναμε δίχως αυτά ανάμεσα στις δύο χώρες σ' αυτήν την περιοχή εκτός της προσεγγιστικής ισοθετίας της γραμμής των ακτών της.

Η Αγγλία είχε το εξής επιχειρήμα. Ότι τα νησιά της, που ήταν τμήμα της βρετανικής επικράτειας, είχαν το δικαίωμα της φυσικής προέκτασης του εδάφους τους κάτω από τη θάλασσα, φυσικής προέκτασης που συναντιότανε στο μέσο της Μάγχης με τη φυσική προέκταση της Αγγλίας πράγμα που δικαιολογούσε την γραμμή που πρότεινε η Μ. Βρετανία.

Για το δικαστήριο όμως, «Η αλήθεια ότι η αρχή της φυσικής προέκτασης του εδάφους δεν πρέπει ούτε να απομακρυνθεί ούτε να εκληφθεί σαν απόλυτη αρχή, όταν νησιά που ανήκουν σ' ένα κράτος βρίσκονται σε μια ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα που με την απουσία τους θα αποτελούσε τη φυσική συνέχεια του εδάφους άλλου κράτους. Η εφαρμογή αυτής της αρχής σε μια τέτοια περίπτωση, όπως και σε άλλες περιπτώσεις που αφορούν την οριοθέτηση της ηπειρωτικής υφαλοκρηπίδας, πρέπει να εκτιμηθεί παίρνοντας ως βάση όλους τους ειδικούς παράγοντες, γεωγραφικούς και άλλους».

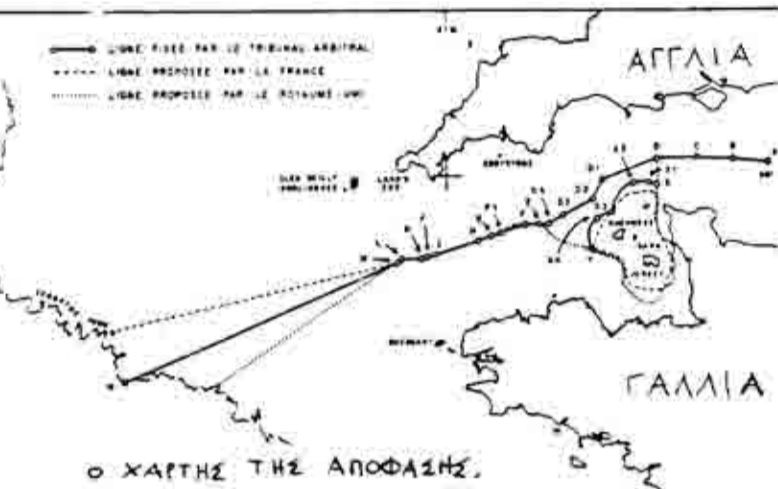
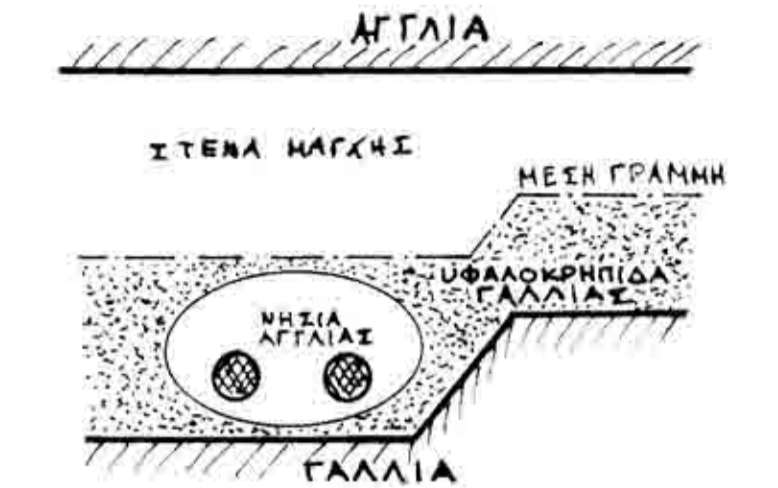
Έτσι το δικαστήριο πείσωσε ότι το αποτέλεσμα της γραμμής που πρότεινε η Μ. Βρετανία θα ήταν «μια ριζική διαστρέβλωση της οριοθέτησης, δημιουργός ανισότητας (iniquity)».

Το δικαστήριο έτσι χάραξε μια μέση γραμμή ανάμεσα στις δύο χώρες και έβαλε την υφαλοκρηπίδα των δύο αγγλικών νησιών μέσα σ' ένα θύλακα της γαλλικής υφαλοκρηπίδας.

Όμως δεν ικανοποίησε σε όλα την Γαλλία γιατί ενώ ο θύλακας που είχε προτείνει η Γαλλία είχε 6 μίλια φάρδος από τις ακτές των Βρετανικών νησιών (3 μίλια χωριστά).

κά ύδατα που έχει παντού η Αγγλία. Και 3 μίλια υφαλοκρηπίδα. Το δικαστήριο έδωσε 6 ακόμα μίλια υφαλοκρηπίδα, δηλαδή συνολο 12 μίλια υφαλοκρηπίδα (12 μίλια από τις ακτές).

3. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ



Γι' αυτή τη σημαντική απόφαση το ελληνικό υπουργείο εξωτερικών δε μίλασε ποτέ και οι έλληνες διηθολογοί είναι έξω φρενών. Αντίθετα αναφέρονται στην ιστορική πράγματι απόφαση της υφαλοκρηπίδας της Βόρειας Θάλασσας ανάμεσα στην Γερμανία από τη μια μεριά και την Ολλανδία και Δανία από την άλλη, όπου πρακτικά δεν μπορεί γραμμή ζήτημα νησιών και όπου λένε διαφορές χωρών που είναι συνέχεια η μια της άλλης και όχι απέναντι.

Αντίθετα και σ' αυτήν την περίπτωση χρησιμοποιούνται οι αρχές της ευθυδικίας και δίνεται ευρίπνεύμα στην οριοθέτηση ικανοποιώντας την Γερμανία που θα βρισκόταν με ελάχιστη υφαλοκρηπίδα κάτω από τη μηχανική εφαρμογή της μέσης γραμμής.

Υποθέτουμε ότι ο μόνος λόγος που επικαλείται στην απόφαση αυτή η ελληνική πλευρά είναι ότι σε ένα σημείο γίνεται παρεπιμπτόντας αναφορά, μακρινή σε σχέση με το συγκεκριμένο ζήτημα που είχε το δικαστήριο να λύσει, στο ότι η μέση γραμμή δίνει λύση στις περιπτώσεις χωρών που βρίσκονται απέναντι.

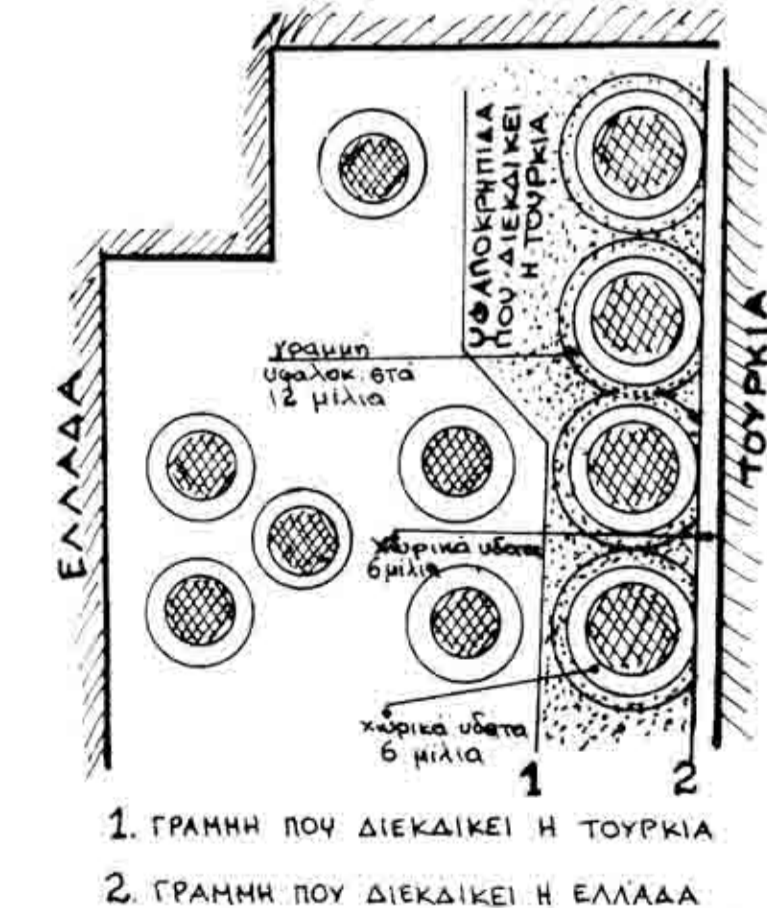
Αυτές είναι οι διεθνείς θέσεις στο ζήτημα της οριοθέτησης γενικά τόσο στο εθιμικό όσο και στο συμβατικό δίκαιο. Εδώ σημειώνουμε ότι οι αποφάσεις που παίρνουν για τις μεταξύ τους σχέσεις οι χώρες που συμμετέχουν σε μια διεθνή σύμβαση. Οι συμβάσεις είναι όπως είπαμε νόμοι του διεθνούς δικαίου. Οι εθιμικοί νόμοι έχουν πιο γενική ισχύ και δεσμεύουν ουσιαστικά κάθε χώρα ακόμα κι αν δεν είναι μέλος μιας σύμβασης. Η Τουρκία δεν έχει υπογράψει τελικά την Σύμβαση του 82 παρ' όλο που πήρε μέρος στη Διάσκεψη που την προετοίμασε (Την 3η δηλαδή Συνδιάσκεψη για το διεθνές δίκαιο της θάλασσας) ακριβώς γιατί διαφώνησε στο άρθρο 83 για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας στο οποίο αυτή ήθελε να μην υπάρχει ούτε έμμεση αναφορά στο ζήτημα της μέσης γραμμής. Ήθελε με λίγα λόγια να μη δεσμεύεται από συμβατικές αποφάσεις σε μια ενδεχόμενη προσφυγή σε διεθνές δικαστήριο. Έτσι αντικειμενικά, παρ' όλο που μ' αυτό τον τρόπο υπογράμμισε το δικό της σωβινισμό δεσμεύεται περισσότερο από τους κανόντες του εθιμικού δικαίου. Εδώ πάντως πρέπει να σημειώσουμε ότι η απόφαση του Διεθνούς δικαστηρίου της Χάγης το 1969 δεν είχε δώσει στο άρθρο 6 για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας εθιμική ισχύ, παρ' όλο που κάθε διεθνές δικαστήριο

χρησιμοποιεί το νομικό οπλοστάσιο των συμβάσεων.

ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ

Ας έρθουμε τώρα στο συγκεκριμένο πρόβλημα της υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου και ας δούμε τις θέσεις των δύο χωρών σ' αυτό. Είναι γεγονός ότι εδώ στην Ελλάδα ξέρουμε ελάχιστα τις τουρκικές θέσεις ακριβώς γιατί οι ντόπιοι σωβινιστές διατυμπανίζουν διαρκώς μόνο τις δικές τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι όλος ο αστικός τύπος έχει μέχρι τα τώρα αποκρίνει τις τουρκικές θέσεις για την υφαλοκρηπίδα όπως διατυπώνονται στο υπόμνημα που κατάθεσε η Τουρκία πριν 15 μέρες περίπου στο συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ και έχει δημοσιεύσει μόνο την ελληνική απάντησή σ' αυτές.

Απ' όσα ξέρουμε οι δύο θέσεις ως προς την οριοθέτηση είναι οι εξής. Τις καταγράφουμε σε σκαρίφημα για την πιο απλή τους παρουσίαση.



1. ΓΡΑΜΜΗ ΠΟΥ ΔΙΕΚΔΙΚΕΙ Η ΤΟΥΡΚΙΑ

2. ΓΡΑΜΜΗ ΠΟΥ ΔΙΕΚΔΙΚΕΙ Η ΕΛΛΑΔΑ

Η Τουρκία θέλει τη γραμμή οριοθέτησης 1. Η Ελλάδα την 2. Κατ' αρχήν ανεξάρτητα από το δίκιο και το άδικο κάθε πλευράς πρέπει εδώ να καταδικάσουμε εκείνες τις κραυγές που υψώνουν οι πατριδοκάπηλοι σκοταδιστές της χώρας μας ότι η τουρκική διεκδίκηση σημαίνει προτοίμαση της κατοχής των νησιών. Ακόμα κι αν η Τουρκία αποχτήσει κυριαρχία πά-

νω σ' αυτήν την υφαλοκρηπίδα δε θα αποχτήσει κυριαρχία στην επιφάνεια. Τα νερά αυτά θα είναι διεθνή. Η Τουρκία έχει επίσημα δηλώσει ότι θεωρεί ελληνικά τα νησιά παρ' όλο που κατά καιρούς διάφοροι πολιτικοί τους έχουν εκφράσει την αντίθεση τους στις διεθνείς συνθήκες που τα κατοχύρωσαν στην Ελλάδα ακριβώς γιατί απέναντι στον σωβινισμό της Αθήνας υπάρχει ο σωβινισμός της Άγκυρας.

Οι πατριδοκάπηλοι της χώρας μας με επικεφαλής την κλίκα Παπανδρέου κριβούν όσο μπορούν την αλήθεια από το λαό μας ότι το Αιγαίο δεν είναι ελληνική θάλασσα, λέγοντας διαρκώς το αντίθετο. Το Αιγαίο έχει ελληνικά νερά, διεθνή νερά και τουρκικά.

Ακόμα κι αν η Ελλάδα κάνει 12 μίλια αντί για 6 που είναι τώρα τα χωρικά της ύδατα το Αιγαίο δεν γίνεται Ελληνικό. Κόβεται και από πάνω και από κάτω. Ίσως σ' αυτήν την περίπτωση να μην υπάρχουν μια διεθνή νερά στο κέντρο μιας λεκάνης που θα είναι κλειστή και από τις δύο πλευρές, αλλά από την τουρκική πλευρά υπάρχει επικοινωνία με το κεντρικό Αιγαίο.

Είμαστε της άποψης ότι στο συγκεκριμένο ζήτημα της υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου οι δύο σωβινισμοί εκφράζονται με τον παρακατω τρόπο.

Η Ελλάδα με την απαίτηση της απόλυτης εφαρμογής της αρχής της μέσης γραμμής αρνείται τη δυνατότητα της τουρκίας να έχει την υφαλοκρηπίδα που αντιστοιχεί στον ηπειρωτικό της χαρακτήρα.

Η Τουρκία αρνιόταν για πολύ καιρό τη θέση ότι τα νησιά έχουν δική τους υφαλοκρηπίδα. Αυτό σημαίνει ότι ήταν αντίθετη και σε μια λύση ανάλογη με κείνη που είχε επιβάλει το Διαιτητικό δικαστήριο στην περίπτωση Αγγλίας - Γαλλίας. Δηλαδή δεν αναγνώριζε καθόλου υφαλοκρηπίδα για τα νησιά μας, δηλαδή τμήμα θαλάσσιου βυθού περα από εκείνον που αντιστοιχεί στα 6 μίλια.

Γι' αυτό το λόγο χρεωκόπησε η προφυγή της Ελλάδας στο Διεθνές δικαστήριο της Χάγης το '76. Επειδή η Τουρκία είχε αυτή τη θέση. Το Δικαστήριο αποφάσισε ότι είναι αναρρόδιο μιας και οι δύο χώρες έχουν διαμετρικά αντίθετες θέσεις στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Πρόσφατα μόνο είδαμε τη Δημοσιευμένη στον αστικό τύπο μέσα σε δήλωση του ελλ. υπουργείου εξωτερικών ότι η Τουρκία δέχεται από το 1980 περιορισμένη υφαλοκρηπίδα

στα ελληνικά νησιά στα βόρεια και κεντρικά Αιγαία.

Ταυτόχρονα δεν υπάρχει λόγω γεωγραφικής διάταξης και πυκνότητας των νησιών του νότιου Αιγαίου και στη βάση της θέσης ότι κάθε νησί πρέπει να έχει υφαλοκρηπίδα τουλάχιστον 6 μίλια (περα από τα 6 των χωρικών υδάτων) δεν υπάρχει χώρα για τουρκική υφαλοκρηπίδα στο νότιο Αιγαίο.

Έτσι δε θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς πως μια τέτοια λύση διχοτομεί το Αιγαίο. Η ύπαρξη σ' υφαλοκρηπίδας μέσης γραμμής σ' όλο το Αιγαίο είναι γεωγραφικά ανεφάρμοστη.

ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΝΗΣΑ ΑΠΟ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΣ

Αυτή είναι μια δυνατότητα διευθέτησης του ζητήματος της υφαλοκρηπίδας. Μια δυνατότητα που έχουν εμπόδιση για χρόνια τόσο ο τουρκικός όσο και ο ελληνικός σωβινισμός στο Αιγαίο. Αλλά δεν είναι η μοναδική. Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει διεθνής νόμος που να δεσμεύει αυτήν την οριοθέτηση ακριβώς γιατί βασικά γίνεται με συμφωνία ανάμεσα στα δύο μέρη και μπορεί να έχει όποιο περιεχόμενο θέλουν τα δύο μέρη. Ο Παπανδρέου ισχυρίζεται ότι ο ίδιος θέλει οριοθέτηση ενώ οι Τούρκοι θέλουν «διανομή». Δεν δημοσίευσε η κυβέρνηση του και ο τύπος της τότε τε ακριβώς θέλουν οι τουρκικοί. Ο Παπανδρέου όμως δήλωσε στην πρόσφατη πολεμική του συνέντευξη ότι «διανομή» σημαίνει μοίρασμα ανάλογα με την πολιτικοστρατιωτική ισχύ του κάθε μέρους. Δεν είναι δυνατό σύγχρονο έθνος να έχει ζήτησε ανοιχτά δίκαιη διευθέτηση στη βάση της στρατιωτικής ισχύος, ακόμα και αν σκέφτεται έτσι.

Αυτό δεν μπορεί παρά να είναι εφεύρεση του Παπανδρέου για να εμπόδιση κάθε διμερή λύση μέσα από συμφωνία και συζήτηση μόνο και μόνο για να οξύνεται διαρκώς η αντίθεση ανάμεσα στις δύο χώρες.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο που είναι αυτός που δίκαια τις διαπραγματεύσεις για την υφαλοκρηπίδα μόλις ήρθε στην εξουσία το 81. Αυτές οι διαπραγματεύσεις είχαν ξεκινήσει μετά από σύσταση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και προς τα δύο μέρη μετά την κρίση του 1976 και γινότουσαν μέσα στα πλαίσια του πρωτοκόλλου της Βέρνης που είχαν υπογράψει η Ελλάδα και η Τουρκία το 1976. Αυτό το πρωτόκολλο βρίσκεται μέσα στο πνεύμα του της παραγράφου 3 του άρθρου 83 της Νέας διεθνούς σύμβασης δικαίου της θάλασσας που προαναφέραμε αλλά και στο πνεύμα του άρθρου 15 της σύμβασης του 58 και σημαίνει στην ουσία το εξής:

«Ελλάδα και Τουρκία μην κάνετε επεμβάσεις στην υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου όσο συζητάτε και προσπαθείτε να λύσετε ειρηνικά το ζήτημα».

Τις συζητήσεις τις σταμάτησε ο Παπανδρέου και τώρα δηλώνει το πρωτόκολλο είναι ανεργό (δηλαδή δεν ισχύει πια) επειδή σταμάτησαν οι συζητήσεις. Και το δηλώνει τώρα αυτό και όχι το 82 ή το 83 ακριβώς γιατί τώρα τον χρειάζεται η πολιτική όξυνση με την Τουρκία γιατί τώρα είναι έτοιμος ώστε να μπορεί με την εξίσωση Τουρκία - ΗΠΑ να στείλει την Ελλάδα στην αγκαλιά της Μόσχας.

Στη μια πλευρά της τελευταίας όξυνσης βρίσκεται λοιπόν η πρόθεση του Παπανδρέου να κάνει γεωτρήσεις στην υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου, γι' αυτό δήλωσε ότι το πρωτόκολλο της Βέρνης είναι ανεργό (γράφουμε γι' αυτό σε άλλο πολιτικό άρθρο μας). Και στην άλλη οι Τούρκοι στρατοκράτες που πριν ξεκινήσουν οι διαδικασίες για ελληνικές γεωτρήσεις θέλησαν να βγάλουν το Σισμίκ στο Αιγαίο.

Εμείς δεν περιμένουμε διευθέτηση του ζητήματος της υφαλοκρηπίδας από την κυβέρνηση του Παπανδρέου με συμφωνία ανάμεσα στα δύο μέρη.

Ότι οι Τούρκοι στρατοκράτες έχουν μια τέτοια πρόθεση, είναι χαρακτηριστικό ότι αυτοί οι τελευταίοι δε θέλουν να λύσουν το ζήτημα της υφαλοκρηπίδας ξεχωριστά από

